

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Micha 6, 8
Middagdienst

Broeders en zusters,

- 1 Votum**
- 2 Zegengroet**
- 3 Zingen : Psalm 145 :1 en 2**
- 4 Gebed voor de opening van het Woord**
- 5 Schriftlezing : Micha 6 : 1 – 8**
- 6 Zingen : Psalm 82 : 1 en 2**
- 7 Tekst : Micha 6 : 8**
- 8 Prediking**
- 9 Zingen : Psalm 41 : 1 en 5**
- 10 Geloofsbelijdenis van Nicea**
- 11 Zingen : Gezang 165**
- 12 Dankzegging en gebed**
- 13 Dienst van de offeranden**
- 14 Slotzang : Psalm 22 : 12 en 13**
- 15 Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Jongens en meisjes, jullie vragen jullie waarschijnlijk af waarom ik twee van die grote silo's met snoep heb uitgedeeld aan twee kinderen hier in de kerk. Ik heb dat gedaan omdat dat iets is wat typisch bij de kerk hoort. Bij de gemeente van Jezus Christus hoort. Want de Here Jezus wil dat wij als zijn leerlingen Hem navolgen, zijn voorbeeld volgen. En wat doet de Here Jezus? Hij deelt uit! Hij geeft de meest mooie dingen helemaal gratis weg. Hij geeft ons de vergeving van onze zonden. Hij geeft ons een nieuw hart. Hij geeft ons eeuwig leven. Hij laat bij zijn terugkeer onze lichamen uit de dood opstaan. Hij geeft eigenlijk ook zichzelf aan ons. Zoals we dat mogen zien als we het Heilig Avondmaal vieren. Wie bij de viering van het Heilig Avondmaal naar voren komt en een stukje brood van de schaal heeft pakt en heeft eet, eet het lichaam van de Here Jezus. En wie uit de beker drinkt, drinkt het bloed van de Here Jezus gedronken. Niet dat het brood en de wijn echt het lichaam en bloed van de Here Jezus zijn. Het is nog wel brood en wijn. Maar wie in echt geloof dat brood en de wijn ontvangt, ontvangt alsof het het echte lichaam en bloed van de Here is. Zo laat de Here Christus aan ons zien dat Hij zijn leven voor ons heeft gegeven. Je kunt een ander geen kostbaarder geschenk geven dan je leven.

De Here Christus heeft zijn leven voor ons opgeofferd, zodat wij daardoor zullen leven. Want Hij wil dat wij leven. Leven zoals God het bedoeld heeft toen Hij de mens schiep en hem de macht gaf over de aarde en alles wat daarop leefde. Over de manier waarop God wil dat wij leven gaat het in de tekst van vanmiddag. Deze tekst heb ik als volgt samengevat:

De Here laat zijn kinderen weten wat Hij van hen verlangt.

De Here verlangt van zijn kinderen:

- 1. liefde voor het recht,**
- 2. trouw tegenover de naaste,**
- 3. een nederig wandelen met God.**

Het eerste dat de Here van zijn kinderen verlangt is dat zij liefde voor het recht hebben. Als de Here in onze tekst bij monde van zijn profeet Micha duidelijk maakt wat Hij wil, dan komen deze woorden niet zomaar uit de lucht vallen. De Here heeft een conflict met zijn volk in Juda. In vers 2 staat dat de Here een geschil heeft met zijn volk.

Daarbij heeft de Here aan de bergen en de heuvels gevraagd om als rechters op te treden. Deze staan al eeuwen onwrikbaar op hun plaats en zijn getuige geweest van alles wat er op aarde is gebeurd. Zij kunnen bevestigen dat de Here zijn volk uit de slavernij van Egypte heeft bevrijd (vs. 3). En ook van de andere gebeurtenissen uit die tijd en later zijn zij getuigen geweest. Zij weten dus van de liefde en trouw van de Here aan zijn volk door de eeuwen heen.

Dan wordt in vers 6 de reactie van het volk van God vertolkt. De standaard zondige reactie. “Wat kan ik de Here aanbieden, waarmee hulde brengen aan de verheven God? Moet ik Hem tegemoet treden met brandoffers, zou hij eenjarige stieren aanvaarden? Kan ik Hem gunstig stemmen met duizend rammen, met olie, stromend in tienduizend beken? Moet ik mijn oudste kind geven voor wat ik heb misdaan, de vrucht van mijn schoot voor mijn zondig leven?” Wat is dit voor reactie? Het is de standaard reactie van het volk. “O, heb ik een zonde gedaan? Nou, dan breng ik toch een offer? Hoe groot moet het offer zijn? Duizend rammen, mijn oudste kind?” Het is de reactie van een volk dat niet tegen zijn zonden vecht, maar dat zijn zonden afkoopt met het zoveelste offer. Ze hebben van het leven met de Here een handeltje gemaakt. En ons tekstvers is dan ook de reactie van de Here op die vraag uit vers 6: wat kan ik de Here aanbieden?

“Er is jou, mens, gezegd wat goed is, je weet wat de Here van je wil.” Met deze inleidende woorden wil de Here om te beginnen duidelijk maken dat het volk moet stoppen met de onnozele te spelen. Ze weten wat de Here wil. Want de Here heeft ze al lang geleden en telkens weer gezegd wat goed is. Het is vragen naar de bekende weg. En wie vraagt hier God naar de bekende weg? De mens! Het schepsel van Gods hand. Het schepsel dat geschapen is om Gods kroon op de schepping te zijn. Het schepsel dat geschapen is om in zijn handelen de grootheid en goedheid van zijn God en Schepper uit te dragen. Maar wat maakt dat schepsel, dit kind van God ervan? Hij leeft als een gewetenloze zondaar die arme mensen uitbuit. Die de rechtspraak verkoopt aan de hoogst biedende. Die zijn hart heeft afgesloten voor de ellende en de nood van zijn naaste.

Als de Here hier dus zegt wat Hij wil, dan is dat een heel krachtige weergave van wat God nu van de mens vraagt. En dat geldt voor de mens in het Oude Testament, maar ook voor ons vandaag. Dit is wat de Here van ons vraagt: dat wij recht doen. En wat is dat jongens en meisjes? Recht doen? Recht doen, is het goede doen. Dat is krom noemen wat krom is. Dat is verlangen dat de rijkdom eerlijk wordt verdeeld. Dat is verlan-

gen dat de voedselbronnen van deze wereld eerlijk worden verdeeld. Zodat niet in het rijke westen steeds meer mensen problemen van overgewicht hebben, omdat ze dagelijks twee of drie keer zoveel calorieën tot zich nemen als ze nodig hebben, terwijl op andere plaatsen in de wereld mensen nog niet de helft van de benodigde calorieën krijgen. Waardoor beide ziek worden. Het is verlangen naar eerlijke handel. Waarbij eerlijke producten worden verkocht en niet slechte spullen voor de prijs van goede. Dat is eerlijke vergoedingen geven voor de arbeid die mensen verrichten. Zodat vaders die een hele dag hard gewerkt hebben, ook voldoende geld ontvangen om voor hun gezin te zorgen. Dat is verlangen naar overheden die voor hun burgers zorgen en hen niet bedreigen of uitbuiten. Dat is verlangen dat mensen respect hebben voor het eigendom van een ander. Dat is verlangen naar een wereld waarin niemand wordt buitengesloten. Dat is verlangen naar een samenleving waarin goed voor ouderen wordt gezorgd. Goed voor gehandicapten wordt verzorgd. Goed voor kinderen wordt gezorgd. Dit alles hoort bij wat de Here wil zien dat wij doen. Dat in de eerste plaats.

Het tweede dat de Here van zijn kinderen verlangt is dat zij trouw tegenover hun naaste zijn. Wat hier in het tweede genoemd wordt is niet iets heel anders dan wat we in het eerste punt hebben gezien. Het is veel meer een verdieping van het eerste punt. Want recht doen, kun je ook uit een soort verbeterheid. Als een moraalridder. Omdat jij het zo wil hebben. Omdat dat jou past. Of omdat het moet. Of omdat jij wil laten zien dat jij een beter mens bent dan een ander. Maar waar het hart niet bij. Waar geen liefde bij is. En dan is het nog niet veel waard. Zeker, recht is altijd beter dan onrecht. Maar als recht niet gepaard gaat met liefde, dan wordt recht gemakkelijk onrecht. Maar we vinden in de tekst het woord “trouw”. Trouw geeft aan dat er een band is tussen u en de ander, tussen jou en de ander. En wie doet alsof deze band er niet is, die verraadt de ander. Die laat de ander vallen, omdat hij niets wil opofferen. Omdat hij niets wil geven. Twee kinderen hier hebben een grote silo met snoep gekregen. Dat betekent dat andere kinderen, die ook wel zo’n silo wilden hebben, niets hebben gekregen. Nu heb ik een vraag aan de kinderen die een silo snoep hebben. Wat zou nu liefde en trouw zijn? Wat zou de Here graag willen? Jij hebt die silo snoep van mij gekregen. Dus hij is van jou. Dus je kunt hem gewoon voor jezelf houden. Maar je zou ook kunnen zeggen: ik had alleen mijn snoepjes voor de kerkdienst toen ik naar de kerk ging. Ik had helemaal niet op extra snoep gerekend, laat staan op zo’n hele silo. Ik heb die silo snoep niet verdiend.

In ieder geval niet meer dan de andere mensen in de kerk. Dus wat ik ook kan doen, is mijn hart openen voor die andere mensen die ook wel zo'n snoepje lusten. Wil je dat? En ben je bereid het overgrote deel van het snoep weg te geven aan anderen, omdat jij hun plezier wil doen? Omdat jij die silo ook maar gekregen had. Als je in je hart ook anderen in de kerk wil laten delen van je snoep, dan mag je straks achter de kerkenraad aan de kerk verlaten. Dan hoef je dus niet te wachten tot het orgel gaat spelen om de kerkzaal te verlaten, maar dan mag je gelijk achter de diakenen aan om bij de deur te gaan trakteren. Ik zeg niet dat je dat persé moet doen, ik laat het aan je eigen hart over. Maar denk voor jezelf na wat goed zou zijn. Ja, wat nog belangrijker is, waar de Here het meest blij mee zal zijn. Wat is liefde laten zien aan de mensen hier in de kerk? Dat in de tweede plaats.

Het derde dat de Here van zijn kinderen verlangt is dat zij nederig met God wandelen. Voor het derde punt geldt hetzelfde als het tweede. Dit is niet een nieuw punt. Dit is ook weer een verdere verdieping. Want hoe mooi het ook is als mensen het recht liefhebben met hun hart, als de Here daar niet bij is, ontbreekt er toch iets heel wezenlijks. Ja, dan ontbreekt het allerbelangrijkste. Dan doet de mens nog altijd alsof deze wereld zijn wereld is en niet de wereld die door de Here is geschapen. Dan speelt een mens bij al het goede dat hij doet nog altijd voor eigen baas. Terwijl zijn Schepper recht heeft op zijn leven en zijn gehoorzaamheid. Ja, meer nog dan dat. Want ook gehoorzamen kun je al mopperend en protesterend doen. "Nou, dan doe ik het wel!" Maar in onze tekst wordt gesproken over nederig de weg gaan van je God. Nederig. Omdat je je plek kent. Nederig, omdat je weet dat je een schepsel bent tegenover de Here. Nederig, omdat je weet wat voor onvoorstelbaar wonder is dat je nog een nieuwe kans hebt gekregen, omdat Christus voor je zonden heeft betaald. Nederig, omdat je weet dat je leeft van genade en van genade alleen. Nederig, omdat je weet dat er geen dag voorbij gaat zonder dat je zondigt. Nederig, omdat je weet dat het goede dat je doet het werk is van de Heilige Geest die in je woont. Nederig, omdat je leeft op de adem van Gods stem.

In Johannes 7, 37 en 38 nodigt de Here Jezus de mensen in Jeruzalem die dorst hebben uit, om tot Hem te komen en te drinken. En daarop zegt Hij dan: Rivieren van levend water zullen stromen uit het hart van wie in mij gelooft. Wat die rivieren van levend water zijn, hebben we deze middag gezien. Dat zijn de rechtvaardige daden. Daden in overeenstemming met de geboden van de Here. Werken die gedaan zijn uit liefde en

trouw tegenover de naaste. Werken die gedaan zijn in gehoorzaamheid aan de roepstem van de Here. De Here die ons met zijn liefdevolle stem geroepen heeft uit de duisternis tot zijn wonderbaarlijke licht. De Here die ons met zijn liefdevolle stem geroepen heeft om het zout en het licht van de wereld te zijn.

Licht maakt zichtbaar wat donker is en slecht. Licht maakt zichtbaar wat verborgen had moeten blijven. Zout gaat het bederf tegen, de ontbinding van het leven. U en ik, we leven van alles wat we van de Here hebben ontvangen. Laten we dan de liefde van de Here vieren door nederig de weg te gaan van onze God. Hier in de kerk. Maar ook op ons werk. En ook in de samenleving. Laten we ons inzetten voor een rechtvaardige verdeling van wat God ons als mensheid aan rijkdommen heeft toevertrouwd. Als wij in het rijke westen alle rijkdom voor onszelf willen hebben en de arme mensen het moeten doen met de kruimels die van onze tafels vallen, zullen we dan niet lijken op een kind dat zijn silo met snoep voor zichzelf houdt en dat alleen het snoep dat op de grond is gevallen aan een ander gunt? Bidt en werkt dus voor meer recht, zodat al Gods schepselen in deze wereld een bestaan kunnen opbouwen.

Amen